

Albert Camus Sintes (Algèria, 7 de novembre de 1913 - França, 4 de gener de 1960), guanyador del **Premi Nobel de Literatura** l'any 1957 i mort 3 anys més tard en un accident de circulació, és considerat un dels millors escriptors francesos de tots els temps. Novel·lista, assagista, dramaturg, filòsof i periodista, és autor d'obres mundialment conegudes com *L'estrany* (*El extranjero*), *Calígula*, *La Pesta*, *El primer home*, *La caiguda*, *Cartas a un amigo alemán*, *El mite de Sísif*, etc. El Nobel li va ser atorgat "per la seva important producció literària, que amb sinceritat il·lumina els problemes de la consciència humana de la nostra època".

Camus va néixer en el si d'una família de colons francesos per part de pare, però **d'origens menorquins per part de mare: la seva àvia materna era nascuda a Sant Lluís** i el seu avi matern, tot i que havia nascut a Algèria, era fill d'emigrants menorquins, concretament procedents de Ciutadella.

Cal destacar Camus com un home forjat a si mateix, descendent d'emigrants molt humils i convertit en Premi Nobel de Literatura als 44 anys d'edat. Amb només 1 any de vida, va quedar orfe de pare i va ser criat en una llar pobre per la mare (sorda), i la seva àvia santlluïssera (ambdues analfabetes), Catalina Cardona Fedelich.

S'avia Catalina s'havia vist obligada, com molts menorquins, a emigrar a Algèria per poder menjar. Dona de fort caràcter, va influir poderosament en la personalitat de l'escriptor, segons es desprèn de l'autobiografia pòstuma *El primer home*, on queda palès el paper primordial de les influències menorquines en la personalitat de l'escriptor, que li proporcionaren una mirada menorquinoalgeriana des de la qual contemplà el món.

Un altre personatge cabdal en la seva vida va ser M. Bernard. Com si es tractés del pare que no tingué, el mestre li oferí l'ajuda i el coneixement que li van permetre guanyar la beca per ingressar a l'institut, oportunitat única de fugir del destí de pobresa i ignorància que li era reservat.

Camus es plantejà l'interrogant sobre la pròpia identitat quan el 1947 viatjà a França i visità la tomba del seu pare. Un any més tard, quan descobrí l'origen santlluïsser de l'àvia, es va prometre d'emprendre indagacions genealògiques, les quals plasmà a *El primer home*. La recerca de les seves arrels i de "la seva veritat personal" el va dur a recuperar i a recrear la memòria dels algerians menorquins, a través de la veu dels humiliats i dels innocents muts, personatges èpics que, amb *El primer home*, va voler salvar de ser esborrats per la història.

"**El primer home**, la novel·la publicada pòstumament el 1994, ha d'ocupar un lloc destacat dins els referents culturals menorquins perquè és, sense cap dubte, la novel·la de l'emigració menorquina d'Alger, la que, al costat de *L'Estranger* (1942) i *La Pesta* (1947), forma la gran triade narrativa d'un dels escriptors més reconeguts i estimats per un públic realment universal" (F. Salord).

OBRES DE CAMUS A LA BIBLIOTECA

Novel·les

▶ **La caiguda.**

Obra fonamental de la literatura francesa de la postguerra i un clàssic de l'absurd. Camus emprà les metàfores per indagar dins de la naturalesa humana i de l'absurd de l'existència.

▶ **L'estrany / El extranjero.**

La novel·la té com a referència omnipresent al seu protagonista, Meursault, a qui una sèrie de circumstàncies duen a cometre un crim aparentment immotivat: la seva mort al patíbul no tindrà més sentit que la seva vida, corroïda per la quotidianitat i governada per forces anònimes que, en despullar als homes de la condició de subjectes autònoms, els eximeixen també de responsabilitat i de culpa.

▶ **La pesta / La peste.**

La pesta és la història d'una ciutat, Orà, i els seus habitants, una observació i anàlisi de les seves formes de viure i d'afrontar l'adversitat.

▶ **El primer home.**

És la novel·la autobiogràfica de l'autor. En aquestes memòries, interrompudes per la seva mort, l'escriptor narra, bella i emotivament, els seus primers anys a Algèria, les dificultats per seguir els estudis i la importància dels personatges que varen forjar el seu caràcter i educació: s'avia menorquina, sa mare, i el seu mestre M. Bernard, principalment.

Teatre

▶ **El malentendido.**

El malentès és una de les peces teatrals més importants de Camus. En aquesta obra, escrita durant l'ocupació alemanya a França, un destí cec i cruel converteix en criminals a éssers innocents. Un cop més, l'autor se centra en la complexitat, ambigüitat i riquesa de la condició humana.

Assaigs

▶ **Noces.**

Conjunt d'articles de caràcter autobiogràfic, escrits entre 1936 i 1937. En ells hi trobam les reflexions i l'esperit del jove que era llavors Camus, inspirat per les seves lectures i els seus viatges.

▶ **L'estiu.**

Llibre de relats, o d'assaigs, com li agradava de qualificar-los l'autor, escrits gairebé tots després de la Segona Guerra Mundial. Són un retorn de l'autor a les seves arrels mediterrànies, a la llum, el mar i la terra.

▶ **El mite de Sísif.**

Assaig filosòfic on l'autor discuteix la qüestió del suïcidi i el valor de la vida, presentant el mite de Sísif com a metàfora de l'esforç inútil i incessant de l'home.

Bibliografia sobre Albert Camus

-Catherine Camus. **Albert Camus: solitario y solidario**. Barcelona: Plataforma, 2012.

-Herbert R. Lottman. **Albert Camus**. Madrid: Taurus, 2006.

-Marta Marfany. **Els menorquins d'Algèria**. Barcelona: Abadía de Montserrat, 2002.

-Deseado Mercadal. **Sobre la ascendencia menorquina de Albert Camus, Premio Nobel de Literatura**, dins "Menorca", 23 de maig de 1988.

CENTENARI D'ALBERT CAMUS

(1913-1960)

GUIA DE LECTURA

Els orígens illencs d'Albert Camus, un dels escriptors més brillants del segle XX, són un exemple il·lustre de l'expansió de les arrels menorquines en terres africanes, del lligam Menorca-Algèria.

Marta Marfany